

Management samenvatting

Behoeftemeting – Leudal bibliotheekbeleid 2023-2026

Maart 2025

Management samenvatting bij dashboard

In samenwerking met Bibliocenter heeft Invior een behoeftepeiling gedaan naar het bibliotheekwerk in gemeente Leudal. Onder de panelleden van TipLeudal is gevraagd wat de verwachtingen en behoeften zijn van inwoners van gemeente Leudal met betrekking tot de bibliotheken in deze gemeente. Het doel is om inzichten op te halen rondom de drie programmalijnen om het bibliotheekbeleid verder te ontwikkelen en effectief te kunnen invullen.

Klik [hier](#) om naar het dashboard te gaan.

Onderzoeksopzet

- ▶ Vanaf 18 februari tot en met 4 maart 2025 hebben panelleden uit gemeente Leudal de mogelijkheid gekregen om de online vragenlijst over Bibliocenter in te vullen. Deze vragenlijst is door 332 respondenten volledig ingevuld. 218 respondenten hebben de vragenlijst via het Tip-burgerpanel ingevuld, wat neer komt op een responspercentage van 24%. Daarnaast hebben 114 inwoners de vragenlijst ingevuld via de open link.
- ▶ De resultaten van het onderzoek zijn aangepast (gewogen) naar de populatieverhouding op basis van leeftijd en geslacht. Dit is gedaan omdat de samenstelling van de groep respondenten niet overeen komt met de daadwerkelijke samenstelling in Leudal. Door de resultaten te wegen, tellen de antwoorden van sommige respondenten zwaarder mee dan andere. Hierdoor worden de resultaten representatief voor de werkelijkheid en kunnen er betere uitspraken gedaan worden over de inwoners van gemeente Leudal.
- ▶ Aan de inwoners van gemeente Leudal is gevraagd óf en hoe vaak zij een bibliotheek hebben bezocht in het afgelopen jaar, wat een bibliotheek volgens hen moet aanbieden/doen/hebben, wat ze ervan vinden dat de bibliotheek zich op meer richt dan alleen boeken lenen en welke locaties inwoners het vaakst bezoeken. Dit om uiteindelijk de drie landelijke programmalijnen van het bibliotheekwerk verder te kunnen ontwikkelen en effectief in te vullen. Het gaat hierbij om de volgende drie onderzoeksthema's: een geletterde samenleving, een leven lang ontwikkelen en toename van participatie in de informatiedienstverlening.

Resultaten

- ▶ Van de inwoners die het afgelopen jaar een bibliotheek bezochten (58%), deed een ruime meerderheid van de inwoners (79%) dit om boeken (of andere materialen) uit te zoeken om te lenen. Daarnaast bezocht bijna de helft (42%) van de inwoners de bibliotheek om een gereserveerd boek op te halen.
- ▶ Van de inwoners die het afgelopen jaar geen bibliotheek hebben bezocht (42%), bracht de meerderheid geen bezoek omdat ze geen lid zijn van een bibliotheek (59%). Deze inwoners maken gebruik van digitale alternatieven (37%) en bezoeken daarom geen bibliotheek. Ook geeft 19% van de inwoners aan dat de bibliotheek te ver weg is.
- ▶ Volgens een ruime meerderheid van de inwoners moet een bibliotheek, naast het uitlenen van boeken, ook de volgende zaken aanbieden: bijdragen aan leesplezier (71%), inwoners kennis laten maken met boeken en literatuur (65%), kennis en informatie beschikbaar stellen (65%), bijdragen aan het bevorderen van de leesvaardigheid (62%), informatiepunt zijn voor inwoners (61%) en ontwikkeling en educatie bieden (55%). Toch worden de andere zaken ook vaak door inwoners genoemd (32-50%), inwoners hechten er dus belang aan dat de bibliotheek een breed scala van zaken aanbiedt.

Management samenvatting bij dashboard

- ▶ Inwoners bezochten de bibliotheek het afgelopen jaar in mindere mate voor het krijgen van een antwoord op hun digitale hulpvragen (3%) of om er te werken/studeren (5%). Daarentegen vindt meer dan de helft van de inwoners het wel belangrijk dat de bibliotheek gratis studie- en werkplekken (58%) en hulp bij het gebruik van digitale middelen (55%) aanbiedt. Hieruit blijkt dat het krijgen van hulp bij digitale vaardigheden belangrijk gevonden wordt door inwoners, dit sluit aan bij de landelijke programmalijnen.
- ▶ Een grote meerderheid van de inwoners vindt het (heel erg) belangrijk dat de bibliotheek meer is dan alleen boeken lenen (89%). Gevraagd naar een toelichting geven inwoners aan dat de bibliotheek een sociale functie moet hebben. De bibliotheek wordt door inwoners als een laagdrempelige plek gezien, waar men terecht kan met hun vragen, problemen of om een praatje te maken. Naast het uitlenen van boeken en andere media, moet de bibliotheek ook de volgende activiteiten/diensten aanbieden volgens meer dan de helft van de inwoners: een leestafel (60%), gratis studie- en werkplekken (57%), hulp bij het gebruik van digitale middelen (55%), mogelijkheid tot kopiëren/printen (55%), online bronnen raadplegen in de bibliotheek (54%), de organisatie van activiteiten voor kinderen (53%) en het aanbod van computers en/of internet (51%).
- ▶ De meerderheid van de inwoners zou zelf gebruik willen maken van de volgende activiteiten/diensten: het uitzoeken en lenen van boeken (en andere media) (79%), kennis maken met kunst en cultuur (70%), mensen ontmoeten en in gesprek gaan (64%), activiteiten voor volwassenen (63%) en activiteiten op het gebied van een leven lang leren (59%). Opvallend is dat inwoners vinden dat de bibliotheek een breed scala aan activiteiten en diensten moet aanbieden, hoewel niet iedereen hier zelf gebruik van zou willen maken. Dit suggereert dat inwoners graag meedenken over de behoeften van anderen en het belangrijk vinden dat er een toegankelijke plek is waar mensen die wél interesse hebben, terecht kunnen.
- ▶ Van de inwoners die gebruik maken van Bibliocenter deed 27% dit maandelijks, 13% maakte er wekelijks gebruik van, 12% één of enkele keren per jaar en 5% minder dan één keer per jaar. De vestiging van Bibliocenter in Heythuysen wordt door inwoners het meest bezocht (58%), maar ook de vestiging in Weert (30%) wordt ook vaak bezocht door inwoners. Daarnaast geeft 9% van de inwoners aan naar een andere bibliotheek te gaan, buiten gemeente Leudal. Hier wordt veelal de bibliotheek in Roermond genoemd als alternatief.

Adviespunten

De meerderheid van de inwoners is positief over het feit dat de bibliotheek meer is dan alleen boeken lenen en zich ook richt op de drie landelijke programmalijnen. 'Slechts' 3% van de inwoners vindt het (helemaal) niet belangrijk dat de bibliotheek zich op meer richt dan alleen het uitlenen van boeken. Om de drie programmalijnen verder te kunnen ontwikkelen zijn hieronder enkele adviespunten gedeeld. Deze punten zijn een 'vertaling' van de antwoorden van de respondenten zoals naar voren gekomen uit het onderzoek.

- ▶ **Biedt een verscheidenheid aan activiteiten en hulpmiddelen aan:** Inwoners hechten waarde aan een bibliotheek die diverse activiteiten en hulpmiddelen aanbiedt. Dit maakt het gemakkelijker om de bibliotheek te bezoeken voor (digitale) hulpvragen of om anderen te ontmoeten, waardoor inwoners de weg naar de bibliotheek eenvoudig weten te vinden.
- ▶ **Maak de bibliotheek aantrekkelijk voor inwoners die geen lid zijn:** Bibliotheekleden zijn bekend met het aanbod van de bibliotheek, maar ook niet-leden hechten veel waarde aan een breder aanbod dan alleen het uitlenen van boeken. Ook zij geven aan interesse te hebben in de activiteiten en diensten die de bibliotheek kan bieden. Door de activiteiten en diensten van de bibliotheek actief te promoten onder niet-leden, kan deze groep worden gestimuleerd om lid te worden en vaker gebruik te maken van het aanbod.